

Pääsiäisen iloa



Pirjo Silveri



Pirjo Silveri

Via Dolorosa kutsuu taas

Vammalan Via Dolorosa johdattaa pääsiäisen sanomaan kauneuden kautta. Tapahtumaa on taas rakentamassa toistasataa vapaaehtoista. Tule sinäkin vaeltamaan!

Sivu 10



Vexi Savijoki / SLS

Matkaevästä ehtoolliselta

Jeesuksen kiiristorstaina asettama ehtoollinen on syntien anteeksi-antamuksen, sovituksen ja lunastuksen ateria. Siunatussa leivässä ja viinissä kristityt ovat yhteydessä läsnä olevaan Kristukseen ja toisiinsa. Ehtoollispöytään kaikki saavat tulla. Lapset voivat saada sakramentin tai vaihtoehtoisesti siunauksen, kuten lähetysjuhlien perhemessun kuvassa. Ehtoollisenjakajina ovat Pekka Kaskinen ja Liisa Ketola.

Sivut 6–7



Pirjo Silveri

Sukkula suihkii Sammaljoelle

Outileena Uotilan sukkula suihkii violettia pellavaa. Hän kutoo jo lapsuudestaan tuttuun ja rakkaaseen Sammaljoen kirkkoon uusia kirkkotekstiilejä.

Sivu 12

SAATTEEKSI

Kaikille tilaa riittää

Tunnettu herännäispappi ja virrentekijä, rovasti Jaakko Haavio puhuu eräässä kirjassaan Jeesuksen sanoista "Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi". Haavio kirjoittaa "Vaikeinta ei ole olla tuomitsematta sanoissaan. Vaikeinta on olla tuomitsematta sydämessään."

Luterilainen kirkko on perinteisesti ollut kansankirkko, kansan enemmistön kirkko. Se ei lajittele jäseniään, eriarvoista heitä oikeisiin ja väärin, vaan kaikki kastetut ovat aidosti samassa asemassa. Sydämet tutkii yksin Jumala, joka tietää kaiken. Hän on totuus ja rakkaus.

Joissakin uskonnollisissa piireissä elää sitkeästi ajatus erillisestä oikeasta seurakunnasta kirkon sisällä. Kirkon jäsenet ovat eräänlaisia kahden kerroksen väkeä. Jakoa ei ehkä tehdä häveliäisyssyistä aivan julkisesti ja nimiä mainiten, mutta kuitenkin ajatuksella, että meidän sakissa se oikea usko on.

Muut ovat ulkopuolella ja helvettiin menossa. Näiltä jäseniltä kelpaavat vain rahat, muita oikeuksia heillä ei juuri ole. Heidän kantojaan hengellisistä asioista ja seurakunnan toiminnasta ei tarvitse eikä saa kuunnella – neidän ovat vain sitä yleistä mielipidettä.

Mitä mahtaisi tapahtua Suomen kirkossa, jos kirkon jäsenet joukolla ottaisivat jäsenyytensä todesta ja äänestäisivät seurakuntavaaleissa? Se on toivottavaa.

Raamatullisuudesta on valitettavasti tullut kristittyjen valtataistelun lyömäse. Raamattu on kirkon kirja ja kirkko sen tulkitsija. Oikea raamatullisuus avautuu sen nöyrästä opettelemisesta, mitä Jeesus tarkoitti. Siinä etsijän mieli ei ole pahitteeksi. Eikä se ole kirja-viisautta, vaan elämää.

Terve kansankirkko ottaa kaikki jäsenensä todesta, kuuntelee ja kunnioittaa heitä. Jaakko Haavion sanat olla tuomitsematta paitsi sanoissa myös sydämessä ovat kansankirkon miehen oikeita sanoja. Kirkolla on aikaa, mutta sillä tulee olla myös tilaa erilaisuudelle ja kasvulle.

Hiljainen viikko ja pääsiäinen ovat edessä. Ne kertovat, että viha ja rakkaus, kuolema ja elämä, synty ja armo kuuluvat tähän maailmaan. Ylitse muiden kuuluu pääsiäisen kirkas sanoma, Jeesus elää. Hän sanoo viimeisen sanan. Se on täynnä armoa ja totuutta.

Pääsiäisen iloa jokaiseen kotiin!



Osmo Ojansivu
Vammalan kirkkoherra

Uja Vuorenoja



Vammalassa kastettiin viime vuonna 123 vauvaa.

Jo toinen hyvä Juuso-vuosi

Juuso oli jo toisena vuonna peräkkäin suosituimpia pojannimiä Vammalassa. Se nousi 2005 hopeasijalta ykköseksi, yhdessä Laurin kanssa. Edellisvuonna kaupungissa kastettiin eniten Eetuja.

Juuso on suomalaistunut ikivanhasta heprealaisesta kantanimestä Josef ja pääsyt meillä viralliseen almanakkaan 1950. Poikalapsen saaneet vammalalaisperheet ovat mieltyneet 1980-luvun jälkeen yleistyneisiin etunimiin, sillä kastettujen listalla komeilivat muun muassa Jesse, Leevi, Niko, Samuli ja Veeti.

Oma vaikutuksensa valintoihin on varmaan julkisuudesta tai tv:stä tutuilla henkilöillä, näyttelijöillä, laulajilla, urheilijoilla – tai heidän lapsillaan. Vammalassa juhlii tänä vuonna yksivuotispäiväänsä esimerkiksi Jasper, Jesper, Joel, Luka, Miro, Nico, Riku ja Tino. Lyhyet, usein vain nelikirjaimiset nimet ovat selvästi pinnalla.

Toisaalta myös perinteisten suomalaisten nimien kannattajia on yllättävän paljon. Kastettujen joukossa on paljon samannimisiä poikia, joiden kulta-aika Suomessa oli kymmeniä vuosia sitten, jopa vuosisata takaperin. Listalle mahtuivat muun muassa Artturi, Eevertti, Kasper, Oskari, Osmo, Sakari, Urho, Valto ja Viljo.

Vilma nousi kärkeen

Neljät vanhemmat antoivat tyttärelleen ensimmäiseksi etunimeksi Vilma. Toiseksi suosituimpia olivat Ella ja Saana.

Kun 2004 Vammalan tyttövauvojen kärkinimiä olivat Helmi, Aada, Aino ja Sofia, viime vuonna ei kastettu heille ainoatakaan kaimaa!

Muuten suuntaus noudatteli samaa linjaa kuin poikien etunimissä; tietyllä lailla hyvin samantapaiset ja vasta hiljakkoin yleistyneet vetoavat nykyvanhempiin. Elli ja Sanni olivat meillä käytössä jo 1900-luvun alkupuolella, uudempia tulokkaita sen sijaan ovat Henna, Lotta, Peppi ja Sini.

Lyhyet nelikirjaimiset tytöt ovat "muotia"; listalla koreilevat tutun Annan, Annin tai Emman rinnalla Iisa, Mila, Neea, Nela, Susa, Tiia sekä kirjainta pidemmät vaihtoehdot kuten Janna, Jenna, Nelli, Netta, Salla.

Vierasperäisiä vaikutteita oli sellaisissa nimissä kuin Celina, Janette, Janica, Mikaela ja Natalia. Kaarina, Senja, Vappu ja Vuokko ovat esimerkkejä nimistä, joiden kaimat ovat suurimmaksi osaksi viisikymppisiä tai sitä vanhempia.

Kasteessa Vammalan seurakunnan yhteyteen liitettiin viime vuonna 123 vauvaa, 59 poikaa ja 64 tyttöä.

NAULAN KANTAAN

Kirkon omissa kipeissä kysymyksissä omantunnonvapaudesta olemme oppineet, ettei todellinen suvaitsevaisuus ja omantunnonvapaus toteudu yksinomaan juridisilla säännöillä. Tarvitaan myös toisten vakaumuksen kunnioittamista ja hyvien tapojen pelisääntöjä.

Arkkikiipisa **Jukka Paarma**
Kanava 2/2006

Monikulttuurisen yhteiskunnan rakentamisessa ei voi sivuuttaa uskonnon keskeistä merkitystä ihmisten ja kulttuurien syvimmälle identiteetille. Uskonnolla on merkitystä.

Dogmatiikan dosentti **Jyri Komulainen**
Kanava 2/2006

Jeesus Nasaretilainen eli oman aikansa rufusakin seassa, niiden joita muut pitivät syntisinä. Ei opetuksen keskipisteenä ollut seksuaalinen oikeaoppisuus, eikä miten rajata tiukasti se piskuinen lauma. Rakkautta ja armoa tarjottiin varsin holtittomasti.

Toimittaja **Kimmo Saares**
Kotimaa 9/2006

Voisimmeko uskoa, että Jumala armahdaa kenet tahtoo, eikä meidän tarvitse muokata ensin ihmisiä armoon tai sen välittämiseen kelpaaviksi?

Yhteiskunnallisen työn pastori **Ilkka Hjerpe**
Aamulehti 11.3.

ELÄMÄNKAARI



"Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun." (Jes 43:1)

Kastettu

Seela Matleena **Riitinki**, Ville Aleks **Voitotmäki**, Anni Helmi Helena **Silvennoinen**, Niini Helmi Matilda **Knuutila**, Topias Miro Verner **Nousiainen**, Jutta Hanna Irmeli **Kulonpää**, Wiktorina Ida Aleksina **Setälä**, Venla Aurora **Finska**.

Elsa Anni-Olivia **Sipilä**, Melissa Helena-Maria **Kallio**, Jutta Janine Ollintytär **Pakula**, Jenna Aliisa **Palonen**, Topias Alt **Tapio Tuomisto**, Noora Orvokki **Mäenpää**, Joonas Olavi Antero **Pihlava**, Iida Maria **Niemi**. Oliver Orion **Salminen**, Elsi Terttu Inkeri **Anttila**, Saara Vilhelmiina **Purola**, Wilma Vieno Maria **Kulonpää**, Milla Marja Irmeli **Jokiranta**, Jenna-Kaisa Karoliina **Lesonen**, Senna Sesilia **Rantala**, Petra Amanda Katrina **Lankinen**.

Avioliittoon vihitty

Pauli Juhani **Ahola** ja Pirkko Irmeli **Kuusisto**, Marko Juhani **Kanerva** ja Marita Hannele **Sironen**, Timo Juhani **Järvinen** ja Kati Kristiina **Peuraniemi**.

Kuollut

Lauri Jalmar **Toivola**, 95, Tuovi Esteri **Kankaa**, 87, Hilja Anna-Liisa **Lähtenmäki**, 75, Martta Irene **Kunnas**, 93, Tuomo Johannes **Penttilä**, 82, Aune Kyllikki **Torvinen**, 82, Aira Marjatta **Jumppainen**, 71, Toivo Olavi **Marttinen**, 71, Olavi **Rintala**, 56, Pekka Mikael **Ruusunoksa**, 56.

Hilja **Huhtinen**, 89, Aili Annikki **Ala-Orvola**, 82, Kalevi Kalle Ensio **Mustanoja**, 75, Irja Helena **Jokela**, 94, Leo Johannes **Salminen**, 73, Matti Esko Johannes **Pajuranta**, 65, Aatto Jalmar **Punkka**, 80, Pekka Juhana **Liukku**, 85, Kerttu Kyllikki **Jalonen**, 79, Seppo **Kaasalainen**, 57.

Liisa Annikki **Anttila**, 77, Auroora Maria **Sarin**, 95, Kaija Tuulikki **Kvick**, 81, Helvi Helena **Uusimaa**, 74, Pirjo Tellervo **Koivula**, 49, Väinö Olavi **Suuniittu**, 83, Alpo Aulis **Säiniö**, 68.

Kuunteleminen on vaativa valmius, sillä sitä ei voi delegoida toiselle, ulkoistaa tai jouduttaa. Se tapahtuu reaaliajassa. Kaiken lisäksi johtajan on oltava sataprosenttisesti läsnä vuorovaikutustilanteessa.

Oikeusministeriön neuvotteleva virkamies **Hannele Koivunen**
Ekonomi 2/2006

Niin kauan kuin sukupuolta korostava etuliite on olennainen oikean papin määre, varsinainen papin työ – ihmisten kohtaaminen, sanan julistaminen ja sakramenttien jakaminen – tahtoo jäädä toissijaiseksi.

Teologian tohtori, tutkija **Maarit Hytönen**
Tampereen Kirkkosanomata 4/2006



– Luottamus kirkkoa kohtaan on ollut aaltoliikettä. Siihen ovat heijastuneet suomalaisten arvomaailmassa tapahtuneet muutokset, sanoo Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja Kimmo Kääriäinen.

Todellinen luottamustehtävä

Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja **Kimmo Kääriäinen** on haluton nostamaan käsiä antautumisen merkiksi, vaikka kirkosta eroamisesta on viime aikoina väännetty repäiseviä lehtiotsikoita.

Ei tutkija missään nimessä vähättele jäsenkatoa, päinvastoin. Seurakunnilla on vakavan itse-tutkiskelun paikka. Ilmiöön pitää reagoida ja haaste edessä kova.

– Kannattaa silti muistaa, että puhutaan joukosta, joka vastaa 0,8 prosenttia kirkon kokonaisväkimäärästä. Sitä paitsi nettotappio on yhä kaukana 1950-luvun luvuista.

Myönteiset uutiset kiinnostavat mediaa vähemmän kuin ne kielteiset. Niukasti julkisuutta ovat saaneet esimerkiksi tuoreet tutkimustulokset, joiden mukaan luottamus kirkkoon on hurjasti vahvistunut.

– Se on nyt ennätyskorkealla, samoin Jumalaa tärkeänä pitäviä on enemmän kuin koskaan.

Viiden vuoden välein 80 maassa toteutettavan World Values -arvokartoituksen mukaan suomalaisista peräti 63 prosenttia luotti kirkkoon 2005, kun vastaava luku 1990 oli 32 prosenttia.

– Tämän luottamuksen varaan on hyvä rakentaa, kansankirkon perusta on kunnossa. Keskeinen merkitys on varmasti kirkollisilla toimituksilla, ihmisten hengellisiin tarpeisiin vastaamisella, kristillisen kasvatuksen tukemisella.

Petollinen Ruususen uni

Isoissa taajamissa ovat käyneet erityisen tiuhaan, mutta kirkosta eroaminen on yleistynyt myös maalla. Siksi on vaarallista tuudittautua Ruususen uneen ”ei-hän ongelma meitä koske”.

– Maaseudulla on kuitenkin paljon tekijöitä, jotka yhä tukevat perinteistä seurakuntatoiminnan mallia. Seurakunnat ovat pieniä, yhteisöllisyys voimakkaampaa kuin kaupungissa. Monella on vahvat siteet kotikirkkoon, oma rippikirkko on tärkeä.

Jonkinlaisena mittarina voi pitää seurakuntavaalien äänestysprosenttia. Erot ovat suuria; 2002 aktiivisin oli Uukuniemi (58,9 %), toisessa ääripäässä oli Kuopion Kal-

lavesi (3,9 %). Tyrvällä päästiin lukemaan 20,3, Karkussa 24,5.

Kääriäisen mielestä seurakunnissa pitää arvioida kokonaisuutta ja katsoa jo vuosikymmenen päähän.

– Missä alueella nyt kasvavat nuoret ovat silloin? Monilla muuttotappioalueilla seurakunta merkitsee asukkaalle paljon, mutta jos nuoret ja työikäiset lähtevät kasvukeskuksiin, miten toimintoja pidetään yllä pelkällä eläkeläisporukalla?

Katse kohti tulevaa

Usein ihminen suhtautuu varauksellisesti uudistuksiin, vallankin jos se vaatii itseltä jotakin. On mukavampi odotella ja kuvitella, että mitään ongelmia ei ole, muutoksia ei tarvita ja kyllähän tämä meidän aikamme kestää.

Jos seurakuntaa leimaa vanhauskoisuus ja esimerkiksi naispappusvastaisuus, varovaisella linjalla jatkaminen voi tuntua helpoimmalta vaihtoehdolta. Pieni, mutta voimakastahtoinen jyrkkämielisten joukko saattaa kuitenkin luoda paikkakunnalla mielikuvaa koko kirkosta. Miten tulenarassa tilanteessa on viisainta tasapainoilla, kenen ehdoilla toimia?

Kääriäinen viittaa piispainkokouksen helmikuiseen kannanottoon. – Sen perusviestihän on, että myös seurakunnissa pitää noudattaa lakia.

Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja kehottaa taas katsomaan sinne 10–20 vuoden päähän.

– Teologisessa tiedekunnassa aloittavien tai papiksi vihittävien joukossa on enenevästi naisia. Kun heitä alkaa olla kaksi kolmasosaa joukosta, kyllä se heijastuu väkisin kentälle. On vaikea kuvitella, että minkäänlaiset erikoisjärjestelyt olisivat enää mahdollisia.

Kääriäinen sanoo, ettei naispappus kysymys tarkoita ja koske vain pappeja, vaan asiaan kytkeytyvät myös seurakuntalaiset ja luottamushenkilöt. Leirit ovat siis laajempia kuin vain työyhteisön sisäisiä.

– Jos seurakunnissa päädytään kovin konservatiivisiin linjauksiin, suositaan torjuita ja annetaan naispappien joustaa ja väis-

tää, juuri tämä näyttäisi tutkimusten mukaan olevan se, joka johtaa ihmisiä enemmän eroamaan kirkosta kuin se, että on yhdenmukaiset toimintaperiaatteet ja selkeät pelisäännöt, joita kaikkien tulee noudattaa.

Monenlaisia syitä

Vastikään julkistetussa **Kati Niemelän** tutkimuksessa Vieraantunut vai pettynyt? kirkosta eroamisen taustalta paljastui monenlaisia syitä. Yleisin oli se, ettei kirkolla koeta olevan henkilökohtaista merkitystä. Nuorille aikuisille, eroajien enemmistölle, kyse ei ole ensisijaisesti siitä, että kirkosta olisi kielteinen kuva.

Kahdelle kolmesta kirkon jätäneestä nuoresta uskolla ei ole paljon merkitystä, mutta lopullinen lähtöpäätös vaatii usein jonkin ulkoisen kimmokkeen. Sellainen voi olla esimerkiksi ärtymys kirkon kannanottoon, pettymys sen suvaitsemattomuuteen tai tuomitsevaisuuteen. Tässä yhteydessä esiin nousi usein naispappien tai homoseksuaalien syrjintä.

Vanhemmilla ihmisillä ratkaisuun vaikuttivat usein henkilökohtaiset pettymykset. Taloudellisten syiden ja kirkollisveron merkitys on sen sijaan lamavuosien jälkeen vähentynyt.

Pirjo Silveri

Vammalalaisista 88% kuuluu kirkkoon

Vammalan seurakunnassa oli 2005 lopussa 13 392 jäsentä. Kaupungin asukkaista 87,9 prosenttia kuului näin kirkkoon – eli enemmän kuin suomalaisista keskimäärin (83,1 %).

Seurakunnan väestömuutokset

	2004	2005
Kastetut	144	123
Kuolleet	162	137
Muutot seurakuntaan	537	539
Muutot seurakunnasta	560	518
Kirkkoon liittyneet	23	18
Kirkosta eronneet	75	83
Solmitut avioliitot	62	69
Avioerot	33	44

Uusi kanttori haluaa laulattaa väkeä

Vammalan seurakunta saa uuden kanttorin **Päivi Vuoristo**sta, joka aloittanee toukokuussa ja tulee tänne Harjavalasta.

Vähän päälle kolmekymppinen, Raumalta kotoisin oleva Vuoristo on innoissaan uudesta työstä, joka jo ennalta vaikuttaa ”hienolta tehtävältä”. Myös tuleva kotipaikkakunta saa kehuja.

– Onhan se historiallista ja kaunista seutua. Ihmiset tuntuvat ystävällisiltä, olen kuullut paljon hyvää.

Harjavallassa Vuoristo on hoitanut kanttorin sijaisuutta yli vuoden ja sitä ennen ollut kolmesti kesäkanttorina. Vaikka Vammalan virassa työ painottuu Karkkuun, se ulottuu kuitenkin koko seurakunnan alueelle.

Vuoristo näkee – tai pikemminkin kuulee – jo nyt, mitä tuleman pitää.

– Koen tärkeäksi sen, että on paljon yhteistä veisuuta ja laulamista. Vammalassa pääsen kohtaamaan mielellään veisaavan seurakunnan!

Nouseeko virsiperinne nyt siis aivan uuteen kukoistukseen?

– No, sen tietää yksin Jumala, mutta kaikenlaisia suunnitelmia ja unelmia voi toki olla. Toivon että seurakunta voi tarjota ihmisille erilaisia väyliä ja kanavia laulamiseen ja musiikin harrastamiseen. Joitakin ideoita minulla tietenkin on myös lasten ja nuorten suuntaan.

Harjavallassa Vuoristo on harjoittanut erilaista kuorotoimintaa, kirkkokuoron lisäksi on ollut muun muassa aikuisten ilta-päiväkuoro.



Päivi Vuoristo



Pasi Grönblom

– Kouluissa olen kiertänyt paljon lapsia laulattamassa, hän kertoo.

Vuoriston yhden hengen talous muuttaa Vammalan seudulle, jalka sopiva koti löytyy. Harrastuksikseen kanttori mainitsee musiikin lisäksi luonnon ja lukemisen. Viimeksi käsissä on kulunut Pirkko Jalovaaran kirja ja Tapio Koi-vukarin saaristolaiskuvaus.

– Nautin luonnossa liikkumisesta ja rauhoittavasta samoilusta metsässä, missä saan kuunnella lintujen laulua.

Suntio tulee Porista

Jo huhtikuun alussa Vammalassa aloitti toinenkin uusi ja rannikko-seudulta kotoisin oleva kasvo, **Pasi Grönblom**. Reposaaarella syntynyt ja viimeksi Porissa työskennellyt Grönblom on nyt seurakuntamestarien vapaapäivä- ja lomajainen.

Useimmiten häneen törmää luultavasti Tyrvään kirkolla tai Vammalan seurakuntatalossa – siis siellä, missä tähän saakka on totuttu näkemään kesäkuussa eläkkeelle jäävä **Seppo Laaksonen**.

– Menin 1994 kesätöihin Reposaaaren kirkon suntioksi, kun yläasteen uskonnonopettaja kysyi, kiinnostaisiko sellainen, Grönblom muistaa.

Kiinnostusti se ja sille tielle nuorimies myös jäi. Viimeksi hän on työskennellyt vastaavissa tehtävissä Porissa.

– Tykkään kovasti tästä työstä. Se on niin monipuolista, kohtaa paljon ihmisiä ja saa palvella kirkossa, hän perustelee.

Pirjo Silveri

Kinkereillä keskustellaan vaan ei enää kuulustella

Kinkeriperinne elää yhä vahvana Vammalan kylissä. Tänä keväänä järjestettiin 32 tilaisuutta, joita seudun kielellä myös lukusioiksi kutsutaan. Aiheena oli kuudes käsky ”Älä tee aviorikosta” ja virsinä 482, 570 ja 591. Kinkerien kolehdilla ja arpajaisilla tuetaan seurakunnan nimikkolähettejä.

Kuka vuosittain päättää aiheen ja millä perusteella?

– Papit sopivat uuden katekismuksen ilmestyttyä, että sitä mennään kohta kohdalta eteenpäin. Nyt oli päästy kuudenteen käskyyn. Viime vuonna lähetysjuhlien vuoksi valittiin poikkeuksellisesti aiheeksi ”miksi lähetystyötä tehdään?”, vastaa pastori **Hannu Heikkilä**.

Perinteen elinvoimaisuuden yhtenä syynä hän pitää sitä, että

Vammalassa kinkerien ottajia on riittänyt oikein hyvin.

– Joitakin entisiä piirejä on yhdistetty, mutta varsin vähän kuitenkin. Joillakin kulmakunnilla on säilynyt jopa vanha kinkerialahkon nimi, vaikkei se enää juuri missään muissa yhteyksissä esiinny. Tällainen on esimerkiksi Sianojan kinkeripiiri.

Ennen vanhaan lukusioilla kuulusteltiin väkeä ja läksyt piti osata, mutta tämä tapa on jäänyt pois. Tilaisuus on lyhennetty kestoltaan ja siihen kuuluu myös kahvittelua ja koolla olevien kyläläisten seurustelua.

– Nykyään puhutaan ehkä aiempaa enemmän seurakunnan toiminnasta omalla alueella, mutta kinkerialustus ja -virret ovat vanhan käytännön mukaisia.

Evankeliumin asialla Karjalan köyhissä kylissä

Vammala on yksi seitsemästä seurakunnasta, jotka tukevat Liisa ja Jorma Säteen työtä Inkerissä.

Säteet ovat toimineet Venäjän Karjalassa liki kahdeksan vuoden ajan. Puolet kuukaudesta kuluu kohteessa, puolet Suomessa. Kotimaassa työtä riittää seuraavaa matkaa valmistellen sekä lähettäviä seurakuntia kierrelleen.

Vaikea matka perille

Ogorelyzin kylä sijaitsee 130 kilometrin päässä Karhumäen kaupungista. Se on lähellä Arkangelin alueen rajaa ja on kaukaisin kohde, missä käymme pitämässä tilaisuuksia.

Normaalisti matka taittuu kahdessa tunnissa, mutta joskus 60 kilometrin loppuosuuteen kuluu pari tuntia. Tie on mutkikas, mäkinen ja kivinen. Eräänä keväänä olimme vähällä juuttua taipaleelle. Pyörät upposivat syvälle lumeen, vaikka käytössämme on maasturi ja neljä vetävää pyörää. No, tällainen auto oli kuitenkin pelastuksemme. Tavallisella henkilöautolla matka olisi jäänyt siihen.

Ogorelyz on myös köyhin kylä, missä käymme. Se oli joskus neuvostovallan aikana hyväkin: metsätoita oli kaikille riittävästi, oli oma sairaala ja koulussa paljon oppilaita.

Enää ei ole sairaalaa ja koulu-laisia vain parikymmentä. Se merkitsee, että parin, kolmen vuoden sisällä myös koulu lakkautetaan. Suuri ongelma on nyt työttömyys ja sitä seurannut syvä alkoholismi.

Karjalan kylissä ei ole hienoja leirikeskustoja, vaan lasten kesäleirit pidetään joko kulttuuritaloissa tai kuten tässä, erään mummon pihamaalla.

Kaukaisessa Ogorelyzissä konfirmoitiin kylän ensimmäisen – ja ehkä myös viimeisen – rippikoulun jälkeen kuusi ”rippikoulututtöitä”. Kuvassa vas. Jorma Säde.



Juuri tämä kylä on lähinnä sydäntämme. Vaikka matka perille on vaikea, palatessa on aina hyvä mieli. Pidimme Ogorelyzissä rippikoulua koko viime vuoden. Aikaa vierähti, koska tietty tuntimäärä siihen on käytettävä ja käymme kylällä vain kerran kuussa.

Rippikoulun aloittaneita oli 15, mutta vuoden varrella määrä tipahti seitsemään. Joku muutti pois, kuten Nadja-mummo, jonka kodissa saimme pitää muutaman tunninkin.

Konfirmaatio oli viime joulukuussa ja päivää oli odotettu. Tilaisuus pidettiin kylän kulttuuritalossa, pienessä vahtimestareiden huoneessa. Silloin oli poikkeuksellisen leu-

toa, mutta ei toki niin lämmintä, että turkin olisi voinut heittää pois, kella sellainen oli. Kulttuuritaloissa ei koskaan talvisin ole niin lämmintä, että pärjäisi ilman päällysvaatteita, tai sitten on vain paleltava...

Konfirmoivia oli kuusi. Yksi oli sairaana, eikä päässyt mukaan.

Arkeen kuuluu myös avustustyötä – kuvassa Liisa Säde viemässä suomalaisten lahjoittamia vaatteita ja ruokatarvikea kylän vähäsaisille.



Muutaman päivän päästä kuulimme hänen menehtyneen.

Kuin kaksi maailmaa

Kesäisin järjestämme Ogorelyzissä lasten leiripäivän. Mukana on ollut 20–30 lasta, osa muualta tulleita kesävieraita.

Karhumäen alueella käymme muissakin kylissä: Shunkassa koostuu kulttuuritalossa, samoin kuin Pinduzissa, missä itse yövyimme yksityiskodissa. Kontupohjan palatessa pidämme tilaisuuden Käppäselässä.

Venäjän käynneillämme yksi viikko menee Karhumäen kylissä, toinen kuluu Kontupohjassa,

joka on 130 kilometriä Karhumäestä etelään, niin ikään Äänisjärven länsirannalla. Asukasmäärältään (vajaa 40 000) se on Karjalan toiseksi suurin kaupunki.

Kun Karhumäen kierrokselta saavumme Kontupohjaan, koemme tullemme kuin toiseen maailmaan. Kontupohja on sikäläisittäin vauras. Venäjän toiseksi suurin paperitehdas työllistää 6 000 henkilöä ja se näkyy tietysti katukuvassa.

Kontupohjassa keskuspaikkanaamme on uusi kirkko, jonka rakentamisen suomalaiset rahoittivat ja jonka Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi vihki käyttöön 2004 marraskuussa.

Omaan työnkuvaani kuuluu kirkkoherran tehtävät Kontupohjassa. Siellä toiminta on jo kehittynyt siten, että meillä on oma lapsityönjohtaja. Pyhäkouluryhmiä on kolme ja opettajia viisi. Liisan vastualueetta puolestaan on lapsityö Karhumäen alueella.

Kontupohjassa on lisäksi oma kanttori, toimistonhoitaja, neljä vartijaa kirkossa jne. Musiikkila on tärkeä sija seurakunnan toiminnassa.

Jorma Säde

jorma.sade@luukku.com

Keväinen tervehdys Pakistanista

Talvi on taittunut ja säät ovat parhaimmillaan. Puissa on uusien lehtien vaaleanvihreä väri, monissa myös kauniita kukkia. Pihassani ruusuportti kukkii kolmella värillä komeasti, ikäänkuin vieraiden kunniaksi.

Minulla on parhaillaan ensimmäiset vieraani Suomesta, Aila-äiti, enon vaimo Sirkka-Liisa Tomula sekä Henna-sisko. Kyllä on hienoa tavata pitkästä aikaa!

Kolme viikkoa ennen heidän tuloaan Pakistanissa oli levotonta, kuten varmaan lehdistä luitte. Koko maassa velloi väkivaltaisia mielenosoituksia Muhammedin pilakuvien vuoksi. Täällä Peshawarissa oli 15. helmikuuta koko kaupunki sekaisin ja paljon vahinkoa saatiin aikaiseksi.

Tavalliset ihmiset, erityisesti kristityt olivat peloissaan. Minäkin pysyttelin pilakuvajupakan tähden päiväkausina kotona. Viimeinen tunnelmia kiristänyt tapahtuma oli presidentti George Bushin vierailu Islamabadissa. Po-

liisi ja armeija olivat silloin erityisen valppaana ja turvatoimet hui-pussaan. Väkivaltaisilta mielenosoituksilta onneksi vältyttiin.

Itse en ole saanut osakseni mitään vihamielisyyttä Peshawarissa. Arkipäivään tilanne on toki vai-kuttanut liikkumisrajoituksina. Onneksi elämä rauhoittui ennen vieraideni tuloa ja nyt olemme päässeet vähän retkeilemään. Kävimme viime viikolla Tankin kristillisessä sairaalassa, tulevassa työ-paikassani.

Turvatoimet alueella ovat olleet tiukat jo pidemmän aikaa, heimo-alueen läheisyyden ja seudulla lii-kuskelevien talebanien takia.

Viisituntisen paluumatkan Tankista kotiovelle Peshawariin ajoimme poliisisaattueessa. Hu-viksemme laskimme, montako eri poliisiautoa matkaamme turvasi. Lukemaksi saimme 14. Autot vaihtuivat toiseen sujuvasti aina alueen rajalla. Synny poikkeuk-selliseen toimintaan taisi olla auto-lastillinen valkoihoisia naisia!

Kotiseudun vieraiden kanssa Tankin sairaalaan tutustumassa. Yhteispuoretissa Sirkka Rautiainen (vas.), Henna Haunia, Jenni Haunia, Maija-Leena Pajari, Aila Haunia, autokuskimme Salamat ja Sirkka-Liisa Tomula.



Yleensä poliisisaattue on Tankista vain lähimpään kaupunkiin asti. Kyllä täällä yritetään kovasti huolehtia meidän länsimaisten turvallisuudesta. Tällä hetkellä Peshawarissa voi liikkua aivan vapaasti ja turvallisesti päiväsaikaan. Tulevaisuudesta ei voi tietää, mutta toivotaan, ettei uusia levottomuuksia synny.

Täälläkin kristityt valmistautu-

vat viettämään pääsiäistä ja nautti-vat kevään puhkeamisesta. Toivotan myös Sinulle iloista pääsiäistä, ylösnousemuksen juhlaa ja aurinkoisia päiviä.

Jenni Haunia

Jenni Haunia (jenni.haunia@chtank.net) on Vammalan seurakunnan nimikkolähetäjä Pakistanissa

Lähetysväki koolle nyt Jyväskylään

Valtakunnallisia lähetysjuhlia vietetään Vammalan jälkeen Jyväskylässä.

Tapahtuman järjestävät kesäkuun toisena viikonloppuna Suomen Lähetysseuran kanssa Jyväskylän rovastikunnan seurakunnat ja Jyväskylän kaupunki. Juhlien tunnus on tällä kertaa ”Kuunnellaan taivasta”.

Kolmen päivän aikana on tarjolla jälleen kymmeniä erilaisia tapahtumia. Kansainvälisiä vieraita tulee mm. Hongkongista, Kiinasta, Tansaniasta, Nepalista ja Palestiinalaisalueelta. Kiina on näkyvästi esillä jo siksi, että Jyväskylän kaupunkiseurakunnalla on parhaillaan menossa Silk-kisilta-yhteistyöprojekti Hunanin maakunnan seurakuntien kanssa.

Lisätietoja juhlista www.mission.fi

Valtakunnalliset lähetysjuhlat 9.–11.6. Jyväskylässä.

Pyhä ateria ravitsee k

Kristitty tarvitsee pyhää ateriaa, jokainen on tervetullut alttarin ääreen

”Hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: ’Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni.’ Aterian jälkeen hän samalla tavoin otti maljan ja sanoi: ’Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne.’”

(Luuk. 22: 19–20)

Ehtoollispöytä on kaikki ovat tervetulleita. Jeesuksen itsensä asettama pyhä ateria on tarkoitettu voimantähteen jokaiselle ripikoulun käyneelle, konfirmoidulle seurakuntalaiselle.

Luterilaisessa kirkossa ehtoollinen on jumalanpalveluksen eli messun kohokohta. Sen syvin olemus perustuu Kristuksen työhön, ei sen jakajaan tai vastaanottajaan.

Seurakuntapastori **Mirja Tenkanen** haluaa rohkaista ihmisiä tulemaan alttarille. Sellaistakin, joka kokee, ettei täyty vaatimuksia. Tai tunne itseään tarpeeksi hyväksi. Tai joka arastelee sillä perusteella että ”mitä noi toisetkin aattelee”. Tai joka penkissä empii, olenkohan pukenut tarpeeksi hienosti.

– Mieleeni ovat elävästi jääneet erään papin sanat: jokainen joka kaipaa Jeesusta, on kelvollinen ehtoolliselle ja silloin kun et ollenkaan tunne tarvitsevasi ehtoollista, silloin sitä kipeimmin tarvitset.

Sitä paitsi Nasaretin mies itse ilmoitti tullessaan nimenomaan syntisiä pelastamaan.

– Raamattu kertoo Jeesuksen elämän viimeisistä vaiheista. Juudas kavalsi hänet, Pietari kielsi ja kaikki pötkivät pakoon! Jos opetuslapset olisivat olleet erityistä valiojoukkoa, tuskin Herramme olisi ehtoollisen asetussanoissaan sanonut mitä sanoi. Niissä ei puhuta, ketkä muistoaateriaa saavat nauttia – niissä puhutaan vain siitä, mitä Hän meillemme antaa eli itsensä, Tenkanen kuvailee.

”Mikään ei saa erottaa”

Kirkkoherra **Osmo Ojansivu** sanoo, että Jeesuksen koko elämänsä oli vain yksi suunta, kohti kärsimystä ja kuolemaa.

– Evankeliumit ovat oikeastaan laajennettuja kärsimyskertomuksia, koska Ihmisen Poika tiesi mitä tuleman piti.

Kiirastorstaina Jeesus pyysi lähimpiään valmistamaan aterian, josta muodostui opetuslapsille ja myöhemmin kaikille kristityille muistoaateria – ja vielä enemmän, pelastuksen ateria.

Myös Ojansivu painottaa, ettei Jeesus kieltänyt ehtoollista edes Juudakselta.

– Yhteyden ateria liittyy kristityt sekä toisiinsa että Kristukseen. Ehtoollispöydässä mikään ei erotta meitä toinen toisistamme. Jakajan usko tai uskon puute ei tee ehtoollista oikeaksi, vaan se, että Kristus on siunatussa leivässä ja viinissä todellisesti läsnä.

– Se mitä me viemme ehtoollispöytä – siis syntimme – on tarkoitettu pois heitettäväksi. Se mitä sieltä saamme, annetaan lahjaksi.

Katolilaiset jakavat ehtoollista vain omille jäsenilleen, ja katsovat, että asetussanoja lausuttaessa leipä ja viini muuttuvat Kristuksen ruumiiksi ja vereksi.

– Luterilaiset viittaavat Raamatun sanaan ”ne ovat” eli eivät muutu, mutta ovat uskollisesti Kristuksen ruumis ja veri. Reformoidut kristityt eli myös vapaat suunnat taas pitävät ehtoollista lähinnä uskovi-



Tulkaa sillä kaikki on valmista – kutsu on taas käynyt Tyrvään kirkossa. Vammalassa ehtoollisenvietossa noudatetaan ns.



– Ehtoollispöytä on mahdollista katsoa myös kotona, vanhuksen tai sairaalan luona. Silloin pyhälle aterialle voivat osallistua myös omaiset, sanoo pastori Mirja Tenkanen.

le tarkoitettuna Jeesuksen muistamisen ateriana, kirkkoherra vertaa eri käsityksiä.

Tapa tuttu jo alkuseurakunnassa

Ehtoollisen alkuperäinen kehys on juutalaisten pääsiäisateria. Egyptin orjuudesta vapautumisen muiston juhlassa tärkeänä osana olivat lammas, happamaton leipä ja viini.

– Oma ”näkökuvamme” on Leonardo da Vincin maalauksesta Viimeinen ehtoollinen. Todellisuudessa opetuslapset lepäsivät matoilla ja tyyntyillä kuten itämailla oli tapana. Syötiin pitkään ja keskusteltiin. Tunnelma taisi muodoiltansa olla kovin erilainen kuin meidän messujemme ehtoollisella, Ojansivu arvelee.

Tenkanen viittaa ensimmäisiin kristittyihin, joista Raamattu kertoo ”uskovat mursivat yhdessä leipää”, jopa joka päivä. Jossakin vaiheessa yhteinen ateria muuttui vii-



Yhteyden aterialla vieras saa aina Jumalan lähetysjuhliilta, Tyrvään Pyhän Olavin

Ehtoollisen voi saada myös kotona

Yleensä ehtoollinen liittyy jumalanpalvelukseen, mutta siunatun leivän ja viinin voi saada vaikkapa kotona.

– Yksityinen ehtoollinen on tarkoitettu sellaisille, jotka syystä tai toisesta eivät voi tulla kirkkoon. Usein esteenä on sairaus, sanoo pastori Mirja Tenkanen. Hän on työskennellyt Vammalassa diakonia- ja sairaalapappina, ja jakanut ehtoollista kirkon lisäksi kotikäynneillä ja sairaaloissa.

Jos seurakuntalainen toivoo täl-

laista palvelusta, joko itselleen tai omaiselleen, hänen kannattaa ottaa yhteyttä joko suoraan pappiin tai kirkkoherranvirastoon. Samalla on hyvä kertoa, kuinka kiire asialla on.

– Jos on kyse potilaasta, joka ei ehkä enää näe iltaa, se on hyvä heti kertoa. Osaamme sitten järjestää tapaamisen nopeasti.

Uudistetussa kirkollisten toimistusten kaavassa ehtoollinen sairaalan luona etenee kuin pieni jumalanpalvelus. Tilanteen ja olosuhteitten

mukaan sitä voi soveltaa.

– Tärkeimmät elementit ovat synnintunnustus, synninpäästö, ehtoollisen asetussanat ja Isämeidän rukous, ehtoollisen jakaminen sekä Herran siunaus. Kuolevan potilaan kohdalla toimitus voi olla hyvin lyhyt – pappi voi antaa leivän ja viinin jo siinä kun hän lausuu asetussanoja.

– Yksityisen ehtoollisen hyvä puoli on se, että kahden kesken on mahdollisuus vaikka omin sanoin lausuttuun synnintunnustukseen ja

ripin tyyppiseen keskusteluun. Siinä voi tuoda julki myös asioita, jotka erityisesti painavat mieltä.

Nykyisin ehtoollisen voi sisällyttää myös avioliittoon vihkimiseen, hautaansiunaamiseen, jopa kastetilaisuuteen. Tosin käytäntö ei vielä kovasti ole yleistynyt; Tenkanen ei Vammalassa ole toimittanut ainuttakaan morsiusmessua, Ojansivu ”yhden käden sormilla luettavan määrän”.

Mikä ehtoollinen

Kirkon pyhä toimitus, jossa Jeesus Kristus itse läsnä ja jakaa armaan näkyvien aineiden välityksellä. Kasteen ohella luterilaisella kirkon toinen sakramentti.

Messun ydin, sananpalveluksen ja siunauksen rinnalla. Ehtoollisjakson aikana sakramentti siunataan ja jaetaan seurakuntalaisille.

Kaikki seurakunnan elämässä palautuu ehtoolliseen. Tähtäyspisteinä on ylösnousemus ja sen jälkeen alkava taivaallinen juhla,

kaikkia



jatkuvan pöydän käytäntöä.



an rakkauden ja siunauksen. Kuva on viime ke-
n kirkossa pidetystä kansainvälisestä messusta.

koittaiseksi ja ajankohdaksi valikoitui viikon ensimmäinen päivä. Siinä mielessä nykytapa on paluuta alkuseurakunnan käytäntöön.

– Ainakin Korintissa kokoonnuttiin ilmeisesti tavalliselle aterialle, mistä Paavali katsoi tarpeelliseksi huomauttaa, että ehtoollisateria on erotettava tavallisesta syömisestä.

Tämä Raamatun kohta taitaa osin selittää etenkin vanhemman ikäpolven suhtautumista ja haikailua menneeseen käytäntöön, jolloin ehtoollista vietettiin jumalanpalveluksessa harvoin.

– Jollekin on ehkä tullut hiukan pyhä pelko, ettei ehtoollisella käymisestä vain tulisi pelkkä tapa.

Tenkanen pitää tällaista huolta kuitenkin turhana, koska jo ulkonaiset puitteet erottavat Herran Jeesuksen muistoksi vietetyn aterian muusta syömisestä.

– Leipä ja viini nautitaan useimmiten kirkossa, ehtoollisasti ovat hopeaa. Vaikka puhutaan aterista, se on kuitenkin määrällisesti pieni. Kyllä ehtoollisessamme nimenomaan hengellinen puoli on selvästi esillä.

Siunaus vai sakramentti?

Vammalan kirkossa ehtoollisenvietossa on yleensä ns. jatkuvan pöydän käytäntö. Vieras ottaa käteensä leivän ja viinipikarin, hiljentyy ja jättää paikkansa seuraavalle. Vaihtoehtoisesti jakaja voi laittaa leivän ja viinin myös suoraan suuhun.

Maallikot voivat alkuseurakunnan diakonien tapaan toimia ehtoollisavustajina eli viinin jakajina. Heidän kutsumisensa ja valmentamisensa on kirkkoherran vastuulla. Vammalassa heitä on kymmenkunta, joukossa sekä seurakunnan työntekijöitä että tavallisia seurakuntalaisia.

Suomen luterilaisessa kirkossa ehtoollis-pöytä avattiin 1979 myös lapsille. Jos vanhemmat haluavat ja ovat ymmärrettävästi lapselle opettaneet, mitä ehtoollinen merkitsee, tämä voi saada sakramentin.

– Toivomme aikuisen antavan leipää ja kavalalle papille selkeän merkin, annetaanko ehtoollista vai ei, Ojansivu neuvoo.

Vaihtoehtoisesti lapsi voi saada siunauksen, jonka pappi välittää kätenpäällepanemisella. Monet vanhemmat ovat hiukan epäroivia ja epätietoisiksi, mikä olisi oikea tai hyvä ratkaisu.

Mirja Tenkanen pohtii, ettei lapsi ajattele ehtoollista järjen pöydän kautta, ja hänelle voi olla jopa helppo selittää, kuinka kyse on Jeesuksen aterista. Siihen liittyy aina uskon salaisuus.

– Käsitämme me aikuisetkaan ehtoollista ihan loppuun asti? Kerran Kallion kirkossa kuulin, kun eräs pieni tyttö palasi iloisena ja riemuissaan ehtoollispöydästä ja sanoi ”käyneensä Jumalan luona”. Minusta se kuulosti hyvältä. Miten ihanaa olisi, jos naisissä uskonasioissa kaikissa meissä näkyisi hiukan enemmän tiettyä lapsenkaltaisuutta!

Pirjo Silveri



sa kirkossa vallitsevana käytäntönä. Monissa läntisissä kirkossa käytetään pienten öylättien lisäksi suurempaa ns. papin leipää, joka on helpompi myös murtaa.

nen?

jossa kaikki pelastuneet yhdessä enkelten kanssa laulavat loputonta ylistystä pyhälle kolmiyhteiselle Jumalalle. Jokainen ehtoollisenvietto on tämän juhlan esimakua.

Ehtoollisleipänä käytettiin aluksi seurakuntalaisten mukanaan tuomia tavallisia leipiä, joista tarvittava määrä erotettiin ja siunattiin. Happamaton leipä otettiin käyttöön Armenian kirkossa jo hyvin varhain. Läntisessä perinteessä siirryttiin 1000-luvun alussa öylätteihin. Niiden käyttö on nykyään usei-

KIRJAT

Pirjo Silveri

Tuttuja näkymiä kirkkomailta

Kuolema ja hautaaminen koskettavat jokaista, vaikka molempiin pidetään nykyään mieluusti etäisyyttä.

Moni ensimmäistä kertaa omaisensa hautajaisia järjestävä on tekemisissä itselleen vieraan asian kanssa. Vaikka päällimmäisenä on raskas suru, silti on toimittava. Hoidettavaa, muistettavaa ja ratkaistavaa tuntuu olevan yllättävänkin runsaasti.

Hautaus-toimen käsikirja on tervetullut opas käytännön kysymyksiin, mutta se kertoo paljon muutakin suomalaisesta hautauskulttuurista. Tietoisuus on päässyt ohentumaan samalla, kun kuolema on suljettu pois ihmisten arjesta.

Kaikissa kulttuureissa hautaustavat ovat tärkeä osa uskontoa ja yhteisöä koossa pitävää perinnettä, joten juurensa on hyvä tuntea tältäkin osin.

Vaikka käsikirja on näkökulmaltaan kristillinen, siinä on muistettu muitakin uskontokuntia ja uskonnottomia. Näin luodetaan tulevaan ja haasteisiin, joita moniarvoisuus ja kansainvälistyminen hautaamiseen tuovat.

Vammalalaisittain mielenkiintoa lisää ku-



vitus. Monilla sivuilla on tuttuja näkymiä ja yksityiskohtia. Kirjan ulkoasusta vastannut Virve Kivelä on kameroineen kiertänyt niin Tyrvään kuin Sastamalan kirkkomailta.

Lukija jää kaipaamaan otoksiin kuvatekstejä, joissa lyhyesti kerrottaisiin paikkakunta ja tarkka kohde silloin kun se on selvästi tunnistettavissa.

Aaltonen, Palo, Rimpiläinen, Rintala, Ruotsalo ja Särkiö: Hautaus-toimen käsikirja. Edita 2005. 236 s. 48,40 e

Vaikka lahjaksi rippilapselle

Seurakuntalaisen käsikirja on rivijäsenen tarpeisiin sopiva kooste Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta, sen seurakunnista toimintoinen ja palveluinen sekä yleensä kristinuskosta.

Aluksi selvitetään, mitä kirkkoon kuulumisen uskonnonvapauden, ihmisoikeuksien ja kirkon jäsenen oikeuksien kannalta tarkoittaa. Sen jälkeen käydään läpi kaste, konfirmaatio, häät ja hautajaiset, merkityksineen ja käytännön järjestelyineen.

Tutuksi tulevat jumalanpalvelus ja messun kulku, kirkkovoosi juhlaperinteineen ja tapakulttuureineen sekä seurakunnan toimintatavat ja kirkon hallinto. Kiitettävästi valotetaan myös sitä, millaisia vastauksia kristinuskon antaa elämän peruskysymyksiin.

Kirjoittajia ei sovi syyttää koukeroisesta ja vaikeatajuisesta sanankäytöstä. Joissakin kohdin asioita käsitellään jo turhankin rautalan-kamallisesti.

Vaikka nimi Seurakuntalaisen käsikirja



kuulostaisi tylsän asialliselta, sitä voi silti lämpimästi suositella lahjaksi jopa ristiäisiin, rippilapselle tai kihlautuneelle nuorelleparille. Sen verran tuhti peruspaketti kansien väliin on päivitetty.

Komulainen, Peltola, Perälä, Ranta, Ripatti, Särkiö ja Tiensuu: Seurakuntalaisen käsikirja. Edita 2005. 165 s. 19,10 e

Naispappeudesta eri kanteilta

Tutkija, teologian maisteri Paula Närhi on selvittänyt erilaisten pappisvirkaa koskevien näkemysten aiheuttamia ristiriitoja. Kirjassa Kun alttari erottaa kuuluu sekä naispappeuden kannattajien että sitä vastustavien ääni.

Närhi haastatteli seurakuntien työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, ja osoitti kyselynsä myös lääninrovasteille ja tuomiokapituleille. Eniten vakavia ongelmia hiippakuntansa seurakunnissa ilmoittivat Oulun tuomiokapituli ja Turun arkkihiippakunnan lääninrovastit.

Tutkimus tehtiin piispainkokouksen 2004 asettaman, piispa Mikko Heikan johtaman työryhmän työskentelyn tueksi.

Ongelmiin ajautuneiden seurakuntien viesti on selvä: kirkon odotetaan täsmentävän linjansa naispappeuspäätöksen yhteydessä hyväksytystä ponnesta. Antaako se oikeuden kieltäytyä yhteistyöstä vai ei?

Närhen mukaan kärjistyneitä tilanteita on noin 2 prosentissa seurakunnista, lievempiä ongelmia hiukan useammassa. Selkeästi kävi ilmi, että torjujen määrä vähenee, mutta heistä jyrkimpien asenteet ovat entisestään tiukentuneet. Miespapeista 13 prosenttia suhtautui enemmän tai vähemmän kieltei-

sesti naispappeuteen.

Tutkimustulokset paljastivat, ettei kyse ole vain kirkon sisäisestä asiasta. Seurakuntien työrauhaa oli paikoin horjuttanut se, että ymmärrys torjuija kohtaan on yhteiskunnassa vähentynyt. Närhi tulkitsee, että ellei kirkko selkiytä kantaansa virkakäytännössä, tulevaisuudessa seurakuntiin kohdistuva paine vain kasvaa.

Kun alttari erottaa tuo monipuolisesti esiin kahta täysin vastakkaista kantaa edustavien tuntoja, mietteitä ja perusteita. Siksi se on terveellistä ja ajattelemisen aihetta antavaa luettavaa kaikille, joita paikoitellen kuumaksi perunaksi noussut aihe kiinnostaa.

Paula Närhi: Kun alttari erottaa. Erilaisten pappisvirkaa koskevien näkemysten aiheuttamat ristiriidat Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. 2006. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 94. 202 s, 20 e.

Kirjaa voi tilata suoraan tutkimuskeskuksesta, puh. (03) 3123 3457 tai sähköpostitse: tutkimustilaus@evl.fi Lisää tietoa Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuista www.evl.fi/kk/ktk/index.htm



Vanhat isot koivut saivat alkuvuonna lähteä Karkun hautausmaalta. Lumihunnussa ne näyttivät kyllä kauniilta, mutta olivat jo vaarallisen lahoja.

Lahoille koivuille kyytiä Karkussa

Karkun hautausmaan puustoa karsittiin alkuvuonna ronskilla kädellä. Maisemasta häipyi 15 isoa koivua, varsinaisesta kirkkopihasta tosin vain yksi.

Seurakuntamestari **Leena Poutala** myöntää, että määrä tuntuu isolta ja operaatio näkyy, koska hautausmaa-alueella on suhteellisen vähän puita.

Uudistus oli kuitenkin välttämätön.

– Kaadetut koivut olivat vanhoja ja kaikki lahoja! Työ oli pakko tehdä, koska oli vaarana, että joku huonokuntoinen puu kaatuu

myrskyllä tai lumen painosta hautojen tai ihmisten päälle.

Uusia puita istutetaan

Moottorisahojen laulaessa jotkut tienoilla liikkuneet kävivät kaatajille kauhistelemassa parturointia.

– He ymmärsivät kuitenkin ratkaisun, kun itse näkivät, kuinka lahoja puut olivat, Poutala sanoo.

Karkun hautausmaalla säästyivät lähinnä isot männyt. Myös kaksi vanhaa koivua sai toistaiseksi jäädä paikoilleen.

Poutala lupaa, että nuorta vehreyttä on kuitenkin luvassa. Uusia

puita on määrä istuttaa kaadettujen paikoille tai kohtiin, mistä seurakunnalle palautuu vanhoja hautoja. Koska sopivia vapaita paikkoja on ripotellen siellä täällä, se rajoittaa osaltaan, millaisia puita ylipäätään on mahdollista istuttaa.

– Esimerkiksi pylväshaapaa, pilarituijaa ja vastaavaa. Siis sellaisia lajeja, jotka mahtuvat pienessä tilassa kasvamaan. Joka tapauksessa Karkun hautausmaasta yritetään nyt tehdä todellinen Jumalan puisto, Poutala luottaa tulevaan.

Pirjo Silveri

Yhteisvastuu tukee inhimillistä vanhuutta



Ihmisarvoinen vanhuus -teemalla yhteisvastuukeräys 2006 auttaa yksinäisiä ja turvattomissa oloissa eläviä vanhuksia Suomessa, Angolassa, Sambiassa ja Ugandassa. Kotimaassa kehitetään kotikäyntityötä ja vahvistetaan vanhusten tukena toimivia verkostoja.

Tuotosta 60 prosenttia menee kehitysyhteistyöhön ja katastrofiapuun, jonka Kirkon Ulkomaanapu vie perille. Viidennes käytetään kotimaiseen vanhushankkeeseen, saman verran ohjataan hiippakuntien ja seurakuntien tekemään avustustyöhön.

Vammalassa listakerääjät ovat

jo hoitaneet osansa. Postin kautta joka kotiin on kulkenut infokirje tilisiirtolomakkeineen.

– Yhteisvastuu on kaikkien asia, vaikka liikaa on vallalla ajattelu ”olenko minä veljeni vartija?”. Täällä avun tarvitsija on lähimmäiseni, huomenna ehkä minä. Ihmisellä ei ole viimeistä käyttöpäivää, vaan hän on arvokas hamaan vanhuuteen – Luojan luoma, tärkeä omalla paikallaan, korostaa keräyspäällikkö, diakoni **Irmeli Lehto**.

Hänen mielestään tämänvuotinen teema on nappiin osunut.

– Monet asuvat yksin kodeissaan, pääsemättömissä. Ei ole ihme,

jos tulee masennusta ja synkkiä ajatuksia. Media ruokkii tehokkuutta ja pärjäämistä, mutta emme ole ikuisesti nuoria. On hyvä, kun vanhuus nostetaan yhteisvastuun kautta esille positiivisessa merkityksessä.

– Vaikka vanhustenhoitoa on yritetty kehittää ja siinä on osittain onnistuttu, täydellistä se ei todellakaan ole. Yhä useampi elää vanhaksi ja palvelut käyvät vähäisiksi. Afrikan maissa, joihin keräystuotosta osa menee, vanhuksen asema on vielä monin verroin huonompi kuin Suomessa.

Lisätietoja www.yhteisvastuu.fi



Vaalitietoa on nyt verkossa

Syksyn seurakuntavaaleja varten on avattu valtakunnalliset verkkosivut. Osoitteessa www.evl.fi/vaalit on perustietoa vaaleista, luottamushenkilöiden tehtävistä, ehdokkaaksi ryhtymisestä sekä myöhemmin ehdokkaista ja äänestyspaikoista.

Sieltä löytyy myös tulostettava lomake, jolla voi perustaa oman valitsijayhdistyksen. Ehdokkaaksi haluavan kannattaa ottaa selvää, millaisia ryhmittymiä seurakunnassa jo on. Valitsijayhdistyksistä saa tietoja kirkkoherranvirastosta tai nykyisiltä luottamushenkilöiltä.

Tavoitteena on saada joka seurakuntaan eri-ikäisiä, erilaisissa elämäntilanteissa eläviä ja eri aloja edustavia luottamushenkilöitä, jotka antavat kokemuksensa ja näkemyksensä yhteiseen käyttöön. Erityisesti toivotaan, että nuorten aikuisten määrä kasvaa.

Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta. Verkossa vaalisivuilla julkaistaan tiedot ehdokkaista lokakuun lopulla. Seurakuntavaalit järjestetään 12.–13. marraskuuta. Ennakköänestys on 30.10.–3.11.

Vammalassa kirkkovaltuustoon valitaan 27 jäsentä, ja vaalit ovat nyt siis yhteiset Suodenniemen kanssa.

Vielä ehtii mukaan

To 13.4. klo 10–18 lipaskeräys Alkon edessä

Ma 17.4. klo 15 toisen pääsiäispäivän perhekirkko Tyrvään kirkossa, kauneimmat lasten hengelliset laulut, kolehti yhteisvastuulle

Su 23.4. klo 11 alkaen Heinoon metsäystyksen Aarikan rannan kevätkahvio; herkullisia leivonnaisia voi ostaa myös mukaan kotiin

La 29.4. klo 8 alkaen myyjäiset Torikeskuksen aulassa; laatikkoruokia ja kiusauksia, leivonnaisia, arvontaa

Keräystilit

Karkun Op 511307–49520
VSOP 566006–419931
Nordea 208518–30761
Viitenumero 1232



HEINON LEIPOMO Ky
Sastamalankatu 68
Vammala
Puh. (03) 511 2640

OSTETAAN PUHELINOSAKKEITA

Ostamme käteisellä eri puhelinyhtiöiden osakkeita (Etelä-Satak. Puh. ym.) Maksamme reilun hinnan.

Soita puh. 040 589 5322 / OTC-sijoitus Oy
www.otcsijoitus.fi ja asiakaspalvelu@otcsijoitus.fi

Hautausalan palvelua vuodesta 1925

Surun kohdatessa

Hautauspalvelu Pakkanen Oy

Valkamak. 4 Vammala (Luther-talo)
P. 03-511 5600, autop. 0500-634 742

Kilwan kylät kuntoon
Tasauksella Tansaniassa



TASAJAKO ON REILU JAKO

Soita 0600-95515 niin autat! Puhelun hinta 9,93e + pvm.

Tasaus-kampanjan tuotto menee Kilwan kyläyhteisön kehittämiseen Tansaniassa ja terveydenhuollon hankkeisiin Etiopiassa. Etiopiassa pyritään mm. äiti- ja lapsikuolleisuuden vähentämiseen sekä aistitietoisuuden lisäämiseen. Hankkeet saavat myös ulkoministeriön kehitysyhteistyövaroja.

SUOMEN LÄHETYSSEURA



KIRKKOVUOSI

PALMUSUNNUNTAI 9.4.

Aihe "Kunnian kuninkaan alennustie"

Liturginen väri violetti tai sininen

Hiljainen viikko alkaa. Jeesus ratsastaa Jerusalemiin juhlittuna kuninkaana ja auttajana, sitten suosio vaihtuu kärsimykseen. Viikon raamatunteksteissä muistellaan ehtoollisen asettamista, Jeesuksen vangitsemista ja tuomiota sekä kuolemaa ristillä.

Palmusunnuntain nimi viittaa palmunoksiin, joita ihmiset heittivät Jeesuksen eteen tielle hänen saapuessaan Jerusalemiin. Tähän liittyy tapa koristella kirkkoa palmunoksilla ja muilla lehvillä tai kantaa niitä kulkueissa. Pajunoksat ovat koristelussa pohjoinen vastine palmunlehville.

KIIRASTORSTAI 13.4.

Aihe "Pyhä ehtoollinen"

Liturginen väri violetti tai sininen

Jeesus vetäytyi Getsemanen puutarhaan rukoilemaan voimaa Isältään. Mestarinsa kavaltanut Juudas johdatti Jeesuksen viholliset, juutalaisen temppelepapiston, saddukkeukset ja roomalaiset sotilaat pidättämään Jeesuksen.

Kiirastorstaina vietetään aina messua; se on nykyään yksi vuoden suosituimpia kirkossakäyntipäiviä ja silloin Suomessa käydään aktiivisesti ehtoollisella. Illan messun päät-



teeksi alttari voidaan riisua liturgisista esineistä ja pukea mustaan. Kiirastorstai-iltana alkaa pääsiäispäivän iltaan ulottuva kolmen päivän juhla-aika, ristin ja ylösnousemisen pääsiäinen.

PITKÄPERJANTAI 14.4.

Aihe "Jumalan karitsa"

Liturginen väri musta

Muistamme Jeesuksen ristiinnaulitsemista ja kuolemaa Golgatalla – päivän sanoma julistaa: Kristus on kuollut meidän edestämme, hänen sovitustyönsä on täytetty. Jumalanpalvelus eroaa selvästi vuoden muista pyhistä. Messun sijasta vietetään sanajumalalpalvelusta. Si-

tä leimaa ristin äärellä viipyminen, johon kehoitetaan: "Katsokaa ristinpuuta, jolle maailman Vapahtaja on naulittu."

Kirkonkellot ja tavallisesti myös urut vaikenevat, alttari on riisuttu. Kynttilöitä ei käytetä, lukuun ottamatta jumalanpalveluksen symboliikkaan liittyvää Kristus-kynttilää.

Pitkäperjantaita seuraava lauantai on Jeesuksen haudassa olemisen päivä. Myös hiljaisen lauantain liturginen väri on musta. Kristuksen poissa olemisen vuoksi kansanperinteessä ajateltiin, että pahat henget ja pääsiäisnoidat riehuivat vapaasti. Suojautumisen keinoiksi syntivät pääsiäistulet.

PÄÄSIÄISPÄIVÄ 16.4.

Aihe "Kristus on ylösnoussut"

Liturginen väri valkoinen

Jeesuksen ylösnousemisen juhla. Pääsiäisyön tai -aamun messussa muistetaan myös kastetta. Jumala on herättänyt Jeesuksen kuolleista ja murtanut kuoleman portin; kasteessa jokainen kristitty haudataan ja nousee kuolleista. Paastonajan jumalanpalveluksissa vaiennut ylitys (kunnia, halleluja) soi jälleen. Jumalanpalveluksessa alttarilla on valkoisia kukkia puhtauden ja viatomuuden vertauskuvina. Väri muistuttaa, että synnityn Kristus on kärsinyt niiden puolesta, jotka tarvitsevat anteeksiantoa. Varhaiskirkossa seurakunnan jäsenet kastettiin yleensä pääsiäisen jumalanpalveluksessa.

TOINEN PÄÄSIÄISPÄIVÄ 17.4.

Aihe "Ylösnouseen kohtaaminen"

Liturginen väri valkoinen

Ylösnoussut Jeesus ilmestyi häntä seuranneille naisille ja opetuslapsille Emmauksen tiellä. Ilmestykset vaikuuttivat heidät Jeesuksen kuolleista nousemisesta ja jatkuvasta läsnäolosta keskellä maailman elämää. Pääsiäisyöstä alkavan ja seuraavaan lauantaihin kestävänsä pääsiäisviikon viettäminen on ikivanha kristillinen perinne. Luterilaisessa kirkossa se otettiin uudelleen kirkkokäsikirjaan jumalanpalvelusmuutoksen yhteydessä adventtina 2000. Pääsiäisyöstä alkaa myös 50-päiväinen pääsiäisaika, joka päättyy helluntaihin.

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118: 24

LÖYTÖRETKELLÄ: Mistä löydän,

Vanhan testamentin ennustuksia
Sak 9:9–10, Ps 22, Jes 53,
Hoos 6:1–3 ja Ps 118:15–26

Juudas pettää
Matt 26:14–16,
Matt 26:20–25 ja Matt
26:47–50

Jeesus kertoo opetuslapsilleen kuolemastaan
Matt 16:21–23,
Matt 17:22–23 ja
Matt 20:17–19

Pietari kieltää
Matt 26:69–75

Jeesus ratsastaa aasilla Jerusalemiin
Matt 21:1–11

Toinen pahantekijöistä kääntyy Jeesuksen puoleen
Luuk 23:32–43

Jeesus pesee opetuslastensa jalat Joh 13:1–17

Jeesuksen kuolema
Matt 27:45–54

Ylösnousemus
Matt 28:1–10

Rukous

*Rakas Vapahtaja,
Anna meidän olla opetuslapsiasi,
pyhitä meidät palvelukseesi.
Suo meidän tuoda omat lahjamme
käyttöösi.
Anna meidän nähdä oma
ympäristömme
ja koko maailma*

*palveluspaikkana,
johon sinä viet meidät kanssasi.
Suo tämän viikon olla meille uusi
antautuminen olemaan elävä,
pyhä, taivaalliselle Isälle mieluinen
uhri.
Tätä rukoilemme sinulta,
maailman Vapahtaja.*

SANAA SASTAMALASTA

Pysähdytkö sinä vai kuljetko ohi?

Monenlaisia kulkijoita

Millainen kulkija sinä haluat olla?

"Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, niin hän armahti häntä. Ja hän meni hänen luokseen ja satoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänen juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä. Ja seuraavana aamu- na hän otti kaksi denaaria esiin ja antoi majatalon isännälle ja sanoi; hoida häntä, ja mitä sinulta lisää kuluu, sen minä palatessani maksan.

Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin? Hän sanoi: se joka osoitti hänelle laupeutta. Niin Jeesus sanoi hänelle; mene ja tee sinä samoin." (Luuk 10: 33–37)

Raamatun tuttu kertomus laupiaasta samarialaisesta puhuu miehes-

tä, joka ei kulkenut ohi vaan ihmisenä pysähtyi ihmisen luo. Miehestä, joka unohti hetkeksi omat askeleensa ja antoi käteensä nostamaan sorretun. Miehestä, joka tiesi mitä on lähimmäisenrakkaus.

Kun tänä aamuna avaat päivän lehden, silmiisi avautuu satojen tarinoiden tulva. Jossakin on murhattu viaton, maat sotivat toisiaan vastaan, kylmyys vetää kansan polvilleen, suuria uutisia pienistä ihmisistä. On helppoa huokaista ja sulkea lehti kuin unohtaakseen maailman pahuuden. tarinat ovat kuitenkin tosia. Niiden takana tuhannet ihmiset itkevät ja odottavat apua. Mitä sinä teet?

Avaat ulko-oven ja lähdet kulkemaan katua. Vastaasi kävelee satoja kasvoja. Jokaisen tarina on yhtä to-

dellinen, jokainen meistä on toisen lähimmäinen. Huomaat apua tarvitsevia ihmisiä, kodittomia, ehkä lähipiirissäsi on kärsimystä. Mitä sinä teet?

Monet kulki sorretun miehen ohitse, myös pappi, leeviläinen. Samarialainen mies pysähtyi.

Jeesus kysyi; kuka näistä kolmesta osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin? He vastasivat "se joka osoitti laupeutta".

Jeesus kehotti "mene ja tee sinä samoin".

Me kuljemme sorrettujen keskelä joka päivä. Kuka noista kulkijoista sinä haluat olla? Jeesus antoi esimerkin. Rohkaisen sinua ystäväni; mene ja tee sinä samoin.

Antaessaan saa.

Saara Tilli



Nimi: Saara Tilli
Ikä: 22
Asuinpaikka: Pyhäselkä (Pohjois-Karjala)
Syntymäpaikka: Tyrvää
Ammatti: Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja
Unelma: Elää lähellä Jumalaa ja viedä toivoa eteenpäin
Mitä teen nyt: Työskentelen lasten kanssa iltapäiväkerhossa ja olen rakastunut
Motto: Pieni teko on suuren alku

PÄÄSIÄISEN TAPAHTUMIA VAMMALAN SEURAKUNNASSA

Palmusunnuntai 9.4.

Klo 10 Messu
Tyrvään kirkossa,
Karkun kirkossa ja
Sammaljoen kirkossa

Maanantai 10.4.

Klo 14 Ehtoollisenvietto
Sastamalakodissa
Klo 19 Iltakirkko
Tyrvään kirkossa

Tiistai 11.4.

Klo 19 Iltakirkko
Tyrvään kirkossa
Klo 19 Iltamessu
Sammaljoen kirkossa,
rovastikunnallinen kuurojen
ehtoolliskirkko
Klo 19 Pääsiäislaulajaiset
Varilan koululla

Keskiviikko 12.4.

Klo 19 Iltakirkko
Tyrvään kirkossa ja
Sammaljoen kirkossa

Kiirastorstai 13.4.

Klo 12 Messu
Tyrvään kirkossa
Klo 14 Ehtoollisenvietto
Hopun vanhainkodissa
Klo 18 Messu
Salokunnan kirkossa
Klo 19 Messu
Tyrvään kirkossa ja
Sammaljoen kirkossa
Klo 20 Messu
Karkun kirkossa

Pitkäperjantai 14.4.

Klo 10 Sanajumalanpalvelus
Tyrvään kirkossa,
Karkun kirkossa ja
Sammaljoen kirkossa

Klo 11.30 Ristinjuhla

Luther-talossa
Klo 13 Ristinjuhla
Illon rukoushuoneessa ja
Lopenkulman
rukoushuoneessa
Klo 19 Ristinjuhla
Sammaljoen
rukoushuoneessa

Lauantai 15.4.

**Klo 23 Pääsiäisyön
messu** Tyrvään kirkossa

Pääsiäispäivä 16.4.

Klo 10 Messu
Tyrvään kirkossa
Klo 10 Sanajumalanpalvelus
Karkun kirkossa
Klo 11 Perhekirkko
Sammaljoen kirkossa

Toinen pääsiäispäivä 17.4.

Klo 10 Messu
Tyrvään kirkossa ja
Karkun kirkossa
Klo 12 Pääsiäisjuhla
Luther-talossa
**Klo 15 Lasten kauneimmat
hengelliset laulut**
Tyrvään kirkossa



Vammalan Via Dolorosan lasimaalaukset ovat Leena Ojalan käsialaa.

Pääsiäisvaellus Vammalan seurakuntatalossa

Palmusunnuntai 9.4. klo 11.30–18
Ma, ti ja ke 10.–12.4. klo 16–19 (ryhmät klo 9–13)
Kiirastorstai 13.4. klo 16–18
Pitkäperjantai klo 11.30–18

To 6.4. klo 12 alkaen ja pe 7.4. klo 9 rakennustalkoot.
La 8.4. klo 13 opaskoulutus ja harjoitukset
La 15.4. klo 9 purkutalkoot
Su 16.4. klo 10 pääsiäismessu Tyrvään kirkossa
Ke 19.4. klo 18.30 kiitosjuhla

Via Dolorosa vie kohti pääsiäistä

Lukion tokaluokkalainen Heidi Tuomisto Kallialasta pukeutuu jo kymmenettä kertaa Via Dolorosan enkeliksi. Hän on ollut mukana alusta asti.

Vanhan pieneksi käyneen valkean mekon katseleminen hymyilyttää. – Joskus 14-vuotiaana alkoi odottaa, että saa päälleen oikean alban.

Aika näyttää, saako 18 vuotta täyttävä Heidi sen joskus työvaatteekseen. Papin ammatti nimittäin kiinnostaisi.

– Ainakin ylioppilaskirjoitusten reaalisissa kirjoitan uskonnon, hän suunnittelee.

Putajan suunnalla asuvalta, Sylväällä seiskaa käyväällä Nina Vuorijärvellä, 14, on hiukan lyhyempi enkeliura, mutta konkari hänkin silti on.

Molemmat päätyivät pääsiäisvaelluksen rooleihin lapsityönohjaaja Irmeli Kulonpään eskarista. Nykyään nuoret ovat mukana aktiivisesti seurakunnan toiminnassa – apuvoimina leireillä, pyhäkoulussa, tekstinlukijana jumalanpalveluksessa, viattomien lasten päivän enkelikirkossa.

”Hieno kokonaisuus”

Hiljaisella viikolla seurakuntatalossa vaeltaa päiväsaikana paljon myös lapsiryhmiä.

– Kaikki koululaiset jotka haluavat, pääsevät enkeliksi. Reservin on oltava iso, sillä päivittäin heitä tarvitaan toistakymmentä, ynnää Kulonpää.

Heidin ja Ninan kaltaisia vakienkeleitä on 6–7.

– Nyt menee jo rutiinilla, mutta pienenä kyllä jännitti kamalasti, menevätkö vuorosanat oikein ja muistatko varmasti kaiken, tytöt kuvaavat.

Heidi kertoo, kuinka hänen pitkä valkeat kiharansa on usein huomattu. – Varsinkin vanhemmat ihmiset ovat pysähtyneet ja keuhneet. Moni on tullut ihan halaamaan.



Leena Ojala neuvoo, kuinka silkkipaperista syntyy uudenlaista silmäniloa. Perinteiseen tapaan talkoilla tehdyt ja Via Dolorosan koristeena käytetyt kukat jaetaan Tyrvään kirkon pääsiäismessussa.



Pikkutyön enkelimekko ei enää mahdu päälle, vaan nykyään Heidi Tuomisto (vas.) ja Nina Vuorijärvi pukeutuvat jo valkeaan albaan.



Äiti ja tytär eli Anneli ja Heidi Tuomisto ovat molemmat Via Dolorosan aktivisteja. Tällä kertaa näperellään kukkia.

Kiharoitten vääntö on ollut luku sinänsä. – Pienempänä kavereita koulussa huvitti, kun olin tunneillakin papiljotit päässä.

Kevään kohokohtaa molemmat alkavat odottaa kauan ennen pääsiäistä.

– Via Dolorosa on upea kokonaisuus, kaikkine lavastuksineen. Hienoa on myös, kuinka paljon tämä kokoa porukkaa yhteen, sekä tekemään että sitten katsomaan, Nina iloitsee.

Kauneuden kautta sydämeen

Pääsiäisvaellus on noin 125 vapaaehtoisen yhteisöön. Monenlaista puuhaa riittää etu- ja jälkikäteen, ensimmäiset kukkatalat pidettiin tänä vuonna maaliskuun alussa.

Hankkeen primus motorina on Leena Ojala, jonka ideasta Via Dolorosa syntyi aikanaan Tampereella Tesoman kirkolle. Vammalaan muutettuaan Ojala aloitti perinteen täällä, ja hänen taidettaan ovat esimerkiksi suuret lasimaalaukset ja keramiikkatyöt reitillä.

Hän painottaa kuitenkin, ettei projekti ole sooloilua. Ilman innostunutta ”ihanaa porukkaa” hommasta ei olisi tullut mitään. Esimerkiksi puutyötaiteisen, monet

rakennelmat toteuttaneen Eero Mäkisen apu on ollut korvaamatonta.

Seurakuntatalo soveltuu ihanteellisesti tarkoitukseen, ja vuosikymmenen aikana tiloja on kiertänyt yli 20 000 hiljaista kulkijaa.

– Monelle vammalalaiselle pääsiäinen ei tule ilman Via Dolorosaa, usein vielä niin, ettei se tule, ellei itse ole siellä töissä, Ojala sanoo. Toteutuksessa hänen mielestään A ja O on tarjota evankeliumia kaikille aisteille ja kaikenikäisille.

– Vaikka Via Dolorosa oli Jeesukselle raskas tie, uskon että nimenomaan kauneuden kautta on mahdollisuus päästä sydämeen.

Peruskuvio pysähdyspaikkoineen on pysynyt koko ajan pitkälti samana. – Ei sitä tarvitse muuttaa, koska jokainen kokee matkan kuitenkin joka vuosi eri lailla. Muutos tapahtuu ihmisissä, ei rekvisiitissa.

Leena Ojala iloitsee, kuinka hyvin tapahtumalla on tavoitettu myös nuoria.

– Ihminen tarvitsee pyhän kokemusta. Via Dolorosalla olemme onnistuneet opettamaan ja osoittamaan nuorille, että on olemassa jotakin pyhää.

Pitkäperjantaina kuljetaan hiljaisesti kirkolta kirkolle

Vuoden ensimmäinen kirkkovaellus Karkusta Vammalaan toteutetaan hiljaisella viikolla.

Pitkäperjantaina 14. huhtikuuta voit lähteä Sastama-

lan kirkkovaellukselle Hyvän Paimenen majatalosta Karkun Harsulta. Reitin pituus on 20 kilometriä ja se kulkee kyläteitä Karkun, Sastamalan ja Tyrvään Py-

hän Olavin kirkon kautta Vammalaan.

Karkkuun palaavat pääsevät takaisin junalla, joka lähtee Vammalan rautatieasemalta klo 20.11.

Yhteinen lähtö on klo 13. Matka rytmitetään niin, että kulkijoilla on aikaa pysähtyä ja hiljentyä Jeesuksen kärsimysten äärellä. Sastamalan kirkolla hiilivalkea saa puhutella vaeltajaa. Kirkoilla voi hiljentyä oman valinnan mukaan joko hiljaisesti tai järjestettyä musiikkia kuunnellen tai laulaen.



Uusi Vuorenoja

Kirkkovaelluksen reitti kulkee Rautaveden maisemassa Karkusta Vammaskosken ranta-

Retken aikana ei ole yhteistä ruokailua tai kahvitelua. Jokainen ottaa tarvitsemansa eväät mukaan ja nauttii niitä omaan tahtiin tauoilla tai matkan aikana. Vesipullon, rukouskortit ja ohjekirjan lähtijä saa Hyvän Paimenen majatalosta.

Vaellus päättyy Vammalan seurakuntataloon, missä Via Dolorosan koskettavat kuvat avaavat oven Vapahtajamme askeliin. Näin eletty pitkäperjantai antaa henkistä ja hengellistä syvyyttä valmistautumisessa pääsiäisaamun kirkkauteen ja iloon.

Lisätietoja
www.wanhaharsu.com

“Via Dolorosa Via Dolorosa Via Dolorosa
mi Golgatalle vie
Via Dolorosa Via Dolorosa Via Dolorosa
Jo alkaa seimeltä.

Ohjeellinen vaellusaikatalu pe 14.4.

Tampereelta voi saapua junalla
(lähtö klo 12:15, Karkussa klo 12.48)

Lähtö
klo 13 Harsulta
klo 14 Karkun kirkolta
klo 16.15 Sastamalan kirkolta
klo 18.15 Tyrvään Pyhän Olavin kirkolta
klo 19.45 Vammalan seurakuntatalolta

Juna Vammalasta klo 20.11, Karkussa klo 20.22,
Tampereella klo 20.54.

Herra Hakkarainen kutsuu leirille Karkkuun



Anno Ohinan

Leirikeseän tunnelmaan ja riemuihin kannattaa virittäytyä jo nyt. Herra Hakkaraisen leirille odotellaan parhaillaan ilmoittautumisia.

Säveliä, shakkia, pelejä, touhuilun tuntua, seikkailun säpinää, käsillä näperämistä, retkiä, kalastusta, ilmaisun iloa ja tanssin taitoa sekä oikean lehden tekemistä! Tätä kaikkea on tarjolla 7–14-vuotiaille Herra Hakkaraisen taito- ja touhuleirillä 18.–21.6.2006 Karkun evankelisella opistolla.

Vaihtoehtoina ovat musiikki-, kädentaito-, tanssi-, peli-, ilmaisutaito-, sportti-, toimittaja- ja luontopajat. Joka pajassa löytyy tekemistä niin taitajalle kuin aloittelijalle. Tarkemmat tiedot ohjelmasta löytyvät internetistä www.keokarkku.fi. Leiri maksaa 80 euroa, seuraavilta sisaruksilta 50 euroa. Maksu sisältää majoituksen, ruokailut, taito- ja

touhupajan ohjelmat materiaaleineen, leiriohjelman sekä vierailun Herra Hakkaraisen talossa kuljetuksiin.

Ilm. Karkun evankelisen opisto puh. 513 4151, lisätiet. nuorisotyönohjaaja Katja Koivuniemi puh. 050 364 6925 (tai katja.koivuniemi@evl.fi).

Varhaisnuorten leirin järjestävät Vammalan seurakunta, SLEY, Karkun evankelinen opisto, Lastenlehti Vinkki, Mannerheimin lastensuojeluliiton Tyrvään Vammalan paikallisyhdistys sekä Herra Hakkaraisen talo. Leiriä tukee Levorannan Autoliike Oy.

Herra Hakkaraisen taito- ja touhuleiri 18.–21.6.

Näkövammaisia kutsutaan kirkkopäivään

Näkövammaisten hiippakunnallista kirkkopäivää vietetään 22. huhtikuuta Vammalassa. Edellisen kerran vastaava juhla oli kaupungissa yli 15 vuotta sitten. Nyt mukaan odotetaan noin 150 vierasta.

Ohjelma alkaa klo 11 ehtoolliskirkolla Tyrvään kirkossa, missä saarnaa rovasti Ari Suutarla, kirkon vammaistyön sihteeri, itsekin sokea pappi. Mukana ovat myös Mirja Tenkanen ja Matti Koho.

Ruokailu on seurakuntatalossa klo 12.30. Sen jälkeen Saven Laulu laulaa ja laulattaa, Ari Suutarla, Ilkka Aalto (Satakunnan näkövammaiset) ja Antti Järvensivu (Keskusliiton Turun ja Porin piirin alue-sihteeri) puhuvat. Lopuksi

juodaan iltapäiväkahvit.

Päivä on ilmainen, ja ilmoittautumisia toivotaan kirkkoherranvirastoon viime 18.4. (puh. 511 2609).

Vammalan seurakunta toivottaa tervetulleiksi sekä kaikkia niitä joiden näkö on paljon huonontunut että sokeita ja heidän läheisiään.

Päivän aikana Antti Järvensivu pitää seurakuntatalossa myös eräänlaista vastaanottoa. – Halukkaat voivat käydä asiantuntijan kanssa juttelemassa ja kyselemässä näkövammaisten asioista, vinkkaa diakoniatyöntekijä Annette Taipalus.

Näkövammaisten hiippakunnallinen kirkkopäivä la 22.4. klo 11 alkaen

Näin kuluivat veroeurot

Vammalan seurakunnan verotulot olivat viime vuonna 190 euroa jäsentä kohti.

Vaulla Vammalalaisen maksamasta summasta yli puolet eli 103 euroa kului seurakunnalliseen perustöihin; mm. jumalanpalveluselämä, kirkolliset toimitukset, lapsi- ja nuorisotyö, musiikkityö, auttamis- ja palvelutehtävät ku-

ten diakonia.

Kiinteistötoimen pyörittämiseen meni 47 euroa. Näillä rahoilla hoidettiin esimerkiksi kirkkoja, seurakuntataloja ja leirikeskusta.

Hautaustoimeen kulu-neilla 21 eurolla pidettiin yllä Vammalan hautausmaita ja seurakunnan hallinto vei 19 euroa.

Vanhaa kellonsoittajaa muistellaan

Tyrvään kirkon ylimmän viranhaltijan Emil Sannan syntymästä tulee 29. huhtikuuta kuluneeksi 100 vuotta. Korkealla tornissa Santa kumautteli kirkonkelloja käsipelillä peräti 46 vuotta.

Tyrväällä soitto sähköistettiin vasta hänen jäätyään eläkkeelle 1978. Sähköisenkin soiton suunnittelussa käytettiin hyväksi innokkaan veteraanin luomaa julistuserinnettä.

Monien vammalalaisien yhä elävästi muistamaa, 1984 kuollutta Sannan Eemeliä muistellaan 29. huhtikuuta. Juhla alkaa käynnillä hänen haudallaan Tyrvään kirkolla kello 15.

Sen jälkeen siirrytään seurakuntatalolle. Jo ensimmäinen ohjelmanumero herättää nostalgiat: avaukseksi kuunnellaan Emil Sannan 18.6.1977 soittamat iltakellot, jotka poika Matti Santa on tallentanut nauhalle.

Nyt Matti Santa juontaa Vammalassa juhlatilaisuuden. Mukana ovat myös Timo Kökkö ja Osmo Ojansivu. Pääpuhujana on Helsingin kristillisen opiston rehtori Jari Nurmi, jonka isä ja Emil Santa olivat aikanaan hyvät ystävykset.

Kellonsoittaja Emil Sannan syntymän 100-vuotisjuhla, la 29.4. klo 15 alkaen

Lähtisitkö auttamaan Pietarin katulapsia?

Vammalan seurakunnasta saattaa lähteä talkoolaisia Pietariin kunnostamaan katulapsityön tarvitsemia tiloja.

– Ryhmämme on osa Pirkanmaata ja koko Suomea koskevaa projektia, selettää Vammalan yhteyshenkilö, pastori Hannu Heikkilä.

Nyt mukana on vapaaehtoisia 14, mutta joukkoon mahtuu vielä runsaasti mukaan.

– Hanke on kaksijakoinen. Osa porukasta ei ole lähdössä Pietariin, vaan osallistuu täällä Vammalassa varainhankintatempauksiin. Tavoitteena on kerätä

20 000 euroa rakennuskustannuksiin.

Paikan päälle noin kymmeneksi päiväksi lähtevässä ryhmässä olisi 6–12 henkilöä. – Näillä näkymin ajan-kohta on ensi elo-syyskuussa.

Hankkeen taustalla on Venäjän ortodoksisikirkolta Suomeen tullut avunpyyntö katulapsityön tarvitsemien tilojen kunnostamiseen. Pirkanmaalla syntyi miestyön piirissä ajatus lähteä tukemaan tätä työtä. Tampereella toimiva Martinussäätiö lähti käytännössä toteuttamaan hanketta.

Lisätietoja www.katukokoti.fi



Alttariliinaan kudotut viivat symboloivat Kristuksen haavoja.



Tykötarpeita seurakunnan tilaustyötä varten Tyrväänkyläntien kutomossa.



Punaisen ja violetin värisarjan pellavaiset tekstiilit tekeillä – toinen jo kankaana, toinen vielä kangaspuisa.



Vammalalainen Outileena Uotila iloitsee siitä, kun hän pääsi kotiseurakunnassaan sekä suunnittelemaan että toteuttamaan uusia kirkkotekstiilejä Sammaljoelle.

Outileena kutoo Kristuksen haavat

Sammaljoen kirkko saa uudet kirkkotekstiilit, jotka ovat tekstiilisuunnittelija Outileena Uotilan käsialaa.

Punainen alttarivaate eli antependium, papin stola, ehtoollisastian peittävä kalkkiliina ja saarnatuolin tai lukupulpetin kirjaliina valmistuvat helluntaiksi, violetista värisarjasta osa jo ennen pääsiäistä.

Kun Tyrväänkylässä asuva Outileena Uotila vielä kypsyteli Vammalan seurakunnan tilaamia tekstiilejä päässään ja paperilla, hän sai ajatuksia ja tukea muun muassa professori Päikki Prihalta, Suomen Käsityön Ystäviltä ja Pentti Lempiäisen kirjasta *Kuvien kieli*.

– Ideoitahan tulee koko ajan kauheasti, esimerkiksi kävellessäni metsässä tai luonnossa. Ideointi on kuitenkin eri asia kuin varsinainen suunnittelu, ja kirkko niin arvokas kohde, että se laittaa eri lailla nöyräksi kuin mikään muu työ.

Kirkkotekstiileihin liittyy myös kuvioita, värejä ja symboliikkaa koskevat erityisäännöt, jotka on otettava huomioon.

Lämminhenkinen ja kotoisa

– Työni lähtee aina tilasta. Sammaljoen kirkko on ennestään tuttu, se on kuin koti, missä tulee rauhallinen olo. Äiti ja isä on vihitty siellä, Kauneimmissa joululauluissa olen tottunut käymään nimenomaan siellä. Sisustuksen värit ovat aika erikoiset, mutta lämminhenkiset.

Uotilan valitsema liturginen punainen – Pyhän Hengen ja marttyyrien väri – vivahtaa persikka-oranssiin.

Alttarivaate vuotaa verta ja siinä näkyy haavoja. Kirjaliinassa ja stolassa leiskuvat liekit, kalkkiliinassa kankaan pintaan muodostuu ristejä sidosten avulla.

– Kristuksen haavojen jälkeen meille on annettu Pyhä Henki, avaa tekijä käyttämäänsä symboliikieltä ja sitä, miten eri tekstiilit tukevat toisiaan.

Joku voi kuvitella liekit myös veripisaroiiksi, mutta se ei suunnittelijaa häitää.

– Liian usein ihmiset haluavat, että asiat pureskellaan heille täysin valmiiksi. Vaikka tykkään kirkossa selkeästä julistuksesta, tekstiileissä saa katsojalle olla tämän verran tulkin varaa.

Paastonajan violetin tekstiilisarjan teemana on aika ja sen rajallisuus. Alttarivaatteessa, kirjaliinassa ja stolassa seurakunta näkee kolmion muotoja, jotka voi mieltää tiimalaseiksi tai vaikka ehtoollispikareiksi. Jollekin kuviointi puhuu kolmiyhteisestä Jumalasta.

– En kuvaa Jumalaa, mutta muistutan Hänen kolmesta olemuksestaan.

Sammaljoen tekstiileissä Uotila käyttää lempimateriaaliaan pelavaa, stolassa myös villaa.

Vuodenaika vaihtaa ammattia

Kirkon vaatettamisesta Uotilalla on aiempaakin kokemusta. Hän on kutonut Rovaniemen seurakunnalle Eija Armisen suunnittelemat vihreät, punaiset, violetit, mustat ja valkoiset kirkkotekstiilit sekä Kemijärvelle vihreän värisarjan.

Vammalassa hän sai nyt suureksi ilokseen sekä suunnitella että toteuttaa kokonaisuuden.

– Kotikaupungin tai lähiseudun tutuissa kirkkoissa on totta kai oma tunnelmansa. Sinänsä koko tai sijainti ei merkitse mitään, sillä en laita arvojärjestyksen kirkkoja, joihin haluaisin tehdä töitä!

Uotilan suurin, julkiseen tilaan sijoitettu työ on *Elämänpuu* Tammen kunnassa, Vammalan Norddean konttorin komistavat *Neljän tuulen purjeet*.

Tyrväänkylästä lähteneitä tekstiilejä verhoista, vällyihin ja peitteisiin on paljon myös yksityiskoissa, maatilamatkailutiloilla ja esimerkiksi metsähallituksen kohteissa.

– Koska maailmassa on tavaraa jo liikaa, olen päättänyt että teen töitä vain tilauksesta, hän määrittelee periaatettaan.

Taustaksi kerrottakoon sen verran, että monitaitoinen ja -lahjainen Uotila, 34, on ehtinyt paljon muutakin kuin louskutella kangaspuita synnyinkotinsa yläkerrassa. Vuodenajan tai kulloisenkin tehtävän mukaan hän voi tituleerata itseään tekstiilisuunnittelijaksi, käsi- ja taideteollisuusopettajaksi tai eräoppaaksi – ja muun muassa näihin ammatteihin on tietysti myös koulutus.

Vuodesta 1992 hän on kesäkauden työskennellyt Liesjärven kansallispuistossa, virallisesti luontopäivänsä, omien sanojensa mukaan ”perinnerätinä”. Neljästi Äetsän kehitysmaakauppa-aktivistin tie on vienyt vapaaehtoistyöhön Tan-

saniaan, opiskeluvuosilta tuttuja ovat Ruotsit, Islannit – ja satujen saarelle tekisi mieli vielä palata.

– Mutta juureni ovat tukevasti Tyrvällä ja Satakunnassa, Uotila kiirehtii lisäämään.

Vanhan sukutilan nykyinen emäntä istuu pirtin pitkän pöydän ääressä, katsahtaa ulos ikkunasta ja tunnustaa:

– Kyllä tää maisema, toi peltoaukkee ja joki on viime aikoina tullu mulle tosi tärkeeks, vaikka aika levoton sielu onkin.

Pirjo Silveri



Matti Hautamäki

Sammaljoen kirkko

Etelä-Tyrvään eli Houhajärven, Illon, Kiikan-Illon, Rautanien ja Sammaljoen kylien asukkaat perustivat oman saarnahuonekunnan ja rakensivat jo 1834 Sammaljoelle ensimmäisen kirkon.

Se tuhoutui vapaussodassa 1918, ja tilalle valmistui 1924 arkkitehti Ilmari Launin suunnittelema nykyinen puukirkko.

Faktaa kirkkotekstiileistä

Kirkon julistama sana ja liturgiset tekstiilit (**paramentit**) kuuluvat yhteen.

Paramentit korostavat näkyvällä tavalla jumalanpalveluksen sisältöä ja kunnioitusta Jumalan kansan juhlaa kohtaan, ja ne ovat osa kristikunnan yhteistä ekumeenista perintöä.

Alttarivaate (**antependium**) peittää alttaripöydän etusivua, saarnatuolissa tai lukupulpetissa on kirjaliina (**pulvinarium**). Ehtoollisen vietos-

sa on käytössä liturgista väriskaalaa noudattava kalkkiliina (velum). **Papin stola** on kirkon viran tunnus ja kertoo sen sisällöstä, joka on Kristuksen antaman ikeen kantaminen

Liturgiset värit ilmentävät kirkkovuoden kulkua:

valkoinen, hopea ja kulta

= kirkkauden ja viattoman puhtauden, Kristus-juhlien ja pääsiäisajan väri

punainen = Pyhän Hengen, tullen, veren ja todistuksen, helluntain ja marttyyrijuhlien väri

vihreä = kasvun ja elämänvoiman väri loppiaisajana ja helluntain jälkeen

sinipunainen, violetti, tumman sininen = odotuksen, valmistautumisen ja katumuksen, paastonaikojen tumma väri

musta = kuolemansurun väri